

Dansk Skoleforening for Sydslesvig

Fokus

på de danske børnehaver og skoler i Sydslesvig

www.skoleforeningen.org

FOTO: KATRINE HOOP

Musik

»Spil Dansk Dag« i Sydslesvig

»Spil Dansk Dagen« i Sydslesvig aktiverede igen i år mange hundrede unge og voksne på de danske skoler til at synge på dansk.

Omkring 700 deltagere var mødt op til et arrangement på Søndertorv i Flensborg. **Mere på bagsiden**

Efterskoler

Efterskoleophold er godt for de unge

Skoleforeningens styrelse har stor forståelse for, at forældre gerne vil have, at deres børn kan fortsætte i 11. årg når de kommer hjem fra et efterskoleophold i 10. klasse.

Men det strider mod skolelovgivningen og skal nu tages op med ministeriet i Kiel. **Mere side 3**

FOTO: ARKIV

Skadedyr

Egernførde med fælles indsats mod lus

De danske institutioner i Egernførde er gået sammen om at komme lus til livs.

Det er vigtigt, at problemerne med skadedyrene ikke ties ihjel. Forældrene skal aktivt være med til at bekæmpe skadedyrene. **Mere side 7**

Samarbejde

Integration af de nye

Igennem de seneste måneder har et udvalg bestående af Skoleforeningen og Sydslesvigsk Forening set på mulighed for samarbejde, når det gælder om at integrere nye forældre i mindretallet.

Til næste år kommer de med et udspil. **Mere side 3**

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Sikkerhed i skolebussen

SLESVIG. Der er mange ting, man skal være opmærksomme på, når man kører i skolebus. Den forhenværende politibetjent, Walter Jähde, besøger skolerne for at undervise eleverne i sikker adfærd i busserne, så de ikke kommer til skade.

Mere side 6

De unge savner tilbud i Slesvig

Mindretal

Unge efterlyser flere tilbud, hvis der skal kunne udvikles en mindretalskultur i Slesvig og omkring A. P. Møller Skolen.

SLESVIG. - A. P. Møller Skolen i Slesvig har flotte rammer, som eleverne kan være glade for. Alligevel kigger mange af os elever mod nord, hvor eleverne på Duborg-Skolen i Flensborg har nogle helt andre muligheder, når det handler om fylde hverdagen udenfor skoletiden. Det siger Katharina Petersen og Clara Kruse, som begge går i 11. årgang på A. P. Møller Skolen. Emnet har været drøftet med en gruppe elever på skolen og skal tages op i elevrådet.

Det sker i Flensborg

- Især for de ældre elever mangler der noget at tage sig til i Slesvig. Vi har ikke et dansk ungdomshus eller et Aktivitetshus. SSW-U eller SdUs ungeudvalg mødes i Flensborg, og Duborg-Skolen er rent fysisk placeret i byens hjerte, siger de to piger, A. P. Møller Skolen derimod lig-

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Katharina Petersen og Clara Kruse er med i en gruppe elever, der har drøftet muligheden for at skabe en mere mangfoldig mindretalskultur for de unge i Slesvig.

ger flot placeret »auf der Freiheit« ned til slien, godt og vel en halv times gåafstand til Slesvigs indre by.

- Gymnasieeleverne på A. P. Møller Skolen kommer langt væk fra. De kommer fra Rendsborg, Egernførde eller Husum. Slesvig har ikke et ungdomskollegium ligesom Flensborg, så efter skoletid tager de fleste elever bussen hjem igen, fordi de ikke føler, der

er noget i Slesvig, der er værd, at tage hjem på egen hånd for på et senere tidspunkt, siger Katharina Petersen og Clara Kruse.

Derfor efterlyser de en plan for, hvordan Slesvig kan gøres mere attraktiv for de ældste mindretalselever.

Samråd i Slesvig

- Vi kunne rigtig godt tænke os, at der blev udviklet en mindre-

talskultur for de unge i Slesvig. Som det er nu, kan man kun benytte sig af flertalsbefolkningens tilbud, når man for eksempel vil spille teater eller gå i ungdomshus, siger Katarina Petersen.

- Det ville være godt, hvis SSF, SdU, SSW, biblioteket og skolen ville sætte sig sammen med de unge for at se på, hvilke muligheder der er i Slesvig. Så længe der ikke sker noget på det område, kan vi ikke udvikle og leve i en dansk ungdomskultur i byen, tilføjer Clara Kruse.

Inddrag skolern

De to piger er godt klar over, at man ikke kan lave om på for eksempel skolens placering. Slesvigs indre by er langt væk og det vil den blive ved med at være. Derfor må skolen inddrages i planerne.

- De frivillige aktiviteter, der finder sted på skolen, stopper efter 8. time, for da kører busserne. Måske kan skolen udover at være koncertsal og rundvisningsobjekt også være ramme for noget ungdomskultur, siger Katarina Petersen og Clara Kruse.

FOTO: THOMAS HEYER

Stormskader

Orkan

SYDSLESVIG.

Stormen i slutningen af oktober har også ramt Skoleforeningens institutioner hårdt.

For eksempel kommer Drage Børnehave (på billedet) ikke til at rumme børnelatter de næste mange måneder.

I alt er der foreløbig talt skader på 55 institutioner.

Mere side 4

Dialog om tættere samarbejde

Besøg

Minister vil se på, om det offentlige kan hjælpe børn med indlæringsvanskeligheder i dansk skolesystem.

STORE VI. Dansk Skoleforening og undervisningsministeriet i Kiel vil drøfte mulighederne for et samarbejde mellem Skoleforeningen og de offentlige »Landesförderzentren« som tager sig af børn med indlæringsvanskeligheder i delstaten. Indtil nu har der været en klar adskillelse på det område.

I Skoleforeningen er det den pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR), der tager sig af disse børn.

- Men der er nogle områder, hvor vi kunne have stor gavn af eksperthjælp fra det offentlige, siger afdelingslederen i Skoleforeningen, Olaf Runz. Forleden var den sles-

vig-holstenske undervisningsminister, Wara Wendt, på besøg på den danske skole i Store Vi. Hun lovede at tage sagen op med sine embedsmænd.

- Det er noget vi skal snakke om. Hvis der er børn, der har så store vanskeligheder, at I ikke kan hjælpe dem og de i sidste ende derfor ikke

kan fortsætte på de danske skoler, kommer de jo alligevel ind i vores system hvor »Förderzentren« så skal tage sig af dem. Derfor burde det ikke være umuligt, at det offentlige tager fat på et tidligere tidspunkt, sagde ministeren.

Mere side 3

LEDER

Efterskole-ophold

For at sagliggøre en debat om efterskole i Danmark, vil jeg straks understrege: Der skal ikke herske tvivl om, at ledelsen i Skoleforeningen ser med positiv velvilje på et efterskoleophold i Danmark for elever fra vore mindretalsskoler. Vi tror på, at et ophold på en dansk efterskole, med en anderledes skoledag, med delvis andre, måske mere kreative og musiske fag, med dansk sprog og dansk kultur og delvis langt væk fra hjemmet, for de aller fleste unge mennesker kan fremme personlighedsudvikling og give ny energi og inspiration. Og det til gavn for den enkelte, skolen, de vender tilbage til og for mindretallet i Sydslesvig som sådan.

Når det er sagt, bliver vi også nødt til at sige, at man for de fleste elevers vedkommende skal acceptere, at man, når man vender tilbage til Sydslesvig og til vor skole, skal regne med at starte der, hvor man slap. Kun i enkelte tilfælde vil et år på en efterskole i Danmark give den samme kompetance som et regulært skoleår i en »almindelig skole«. En efterskole skal jo netop også være en anderledes skole.

PER GILDBERG, formand

Men derfor at tale om en »tabt« år synes jeg er ekstremt overdrevet og dybt uforstående overfor den rolle, som efterskolen indtager i det danske skolelandskab. De mange forskellige efterskolemodeller, man har i Danmark, er netop udtryk for en overbevisning om, at unge mennesker trænger til mere end det vi normalt, pga forskrifter og tidspres kan tilbyde i ”eksamensskolen”. Og specielt for vore børn, som lever en sydslesvigsk-dansk hverdag i et stærkt præget tysk flertalssamfund, kan det være givtigt at opleve Danmark og dansk ungdom i uforfalsket form.

Vi må så erkende, at da vi lever på den tyske side af grænsen, og en tysk anerkendelse af vore afgangsbeviser er en forudsætning for vor skole, så gælder den tyske skolelov også for os. Den tyske skolelov kender ikke begrebet efterskole. Samtidig foreskriver skoleloven en afsluttet eksamen i 10.klasse for at kunne fortsætte i fællesskolens gymnasiale overbygning. Det er mit indtryk, at den nuværende regeringkoalition i Kiel, indenfor rammerne af grænseoverskridende tiltag, også viser interesse for skole- og undervisningssystemet i Danmark (bl.a. mødes undervisningsministrene i Slesvig-Holsten og Danmark i begyndelsen af 2014). Derfor vil vi gerne drøfte efterskole-ophold med ministeriet. Men da undervisningssektoren i Tyskland stærkt koordineres gennem den såkaldte »Kultusministerkonferenz«, er en bredere forståelse og accept i Tyskland for det danske system næppe at forvente.

Skoleforeningen vil, indenfor de økonomiske rammer vi har, fortsætte med at hjælpe elever fra vore skoler i Sydslesvig til et efterskoleophold i Danmark. Men vi forventer samtidig, at både elever, forældre og lærere selv gør sig klar over eventuelle fordele og ulemper. Fra ledelsens side vil vi gøre alt for at bidrage med de rigtige oplysninger, og så er afgørelsen til sidst en individuel og fri afgørelse.

Redaktionskomite:

Per Gildberg
Niels Ole Krogh
Anders Molt Ipsen

Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf.: 0461-5047104
e-mail: daniel.duerkop@skoleforeningen.org

Samarbejde om de nye forældre

”

Vælger man vores institutioner, har man valgt det danske mindretal som kulturelt ståsted for sin familie.

Per Gildberg

Mindretal

Skoleforeningen og SSF er enige om målet, når det gælder om at få integreret nye medlemmer i mindretallet.

På Sydslesvigsk Forenings landsmøde kom SSFs nye formand, Jon Hardon Hansen, med en statusrapport over arbejdet i det såkaldte integrationsudvalg, hvor SSF og Skoleforeningen ser på, hvordan man bedst integrerer nye forældre i det danske mindretal. Udvalget regner med at præsentere konkrete tiltag for Skoleforeningens styrelse og SSFs hovedstyrelse i starten af næste år. Udvalget har blandt andet

set på eksempler på, hvor samarbejdet mellem Skoleforeningen og SSF om at aktivere de nye forældre fungerer meget godt, blandt andet i Askfelt. Et tæt samarbejde mellem institutionerne og foreningerne, inddragelse af forældrene, sprogkurser, oplysningsarbejde er nogle af de vigtige tiltag.

Mange instrumenter

- Diskussionslysten i udvalget har været både meget stor og lidenskabelig. Skal man drage en foreløbig konklusion, så må det være den, at alle er blevet bestyrket i og er enige om, at mindretallet har brug for en integrationspolitik. Der er mange bolde i luften med hensyn til, hvilke instrumenter, der kunne virke som en løftestang og føre til, at målgruppen i løbet af en overskuelig årrække kommer til at føle et medejerskab til vore institutioners og organisationers indre liv, og derved opnår en bevidsthed om at være blevet mindretalsborger, der er i stand til at identificere sig med vort danske univers, sagde Jon Hardon Hansen.

Krav til alle

Et overordnet emne som er blevet diskuteret livligt, er, hvilke krav mindretallet kan eller bør stille til de nye forældre. Endvidere har udvalget diskuteret, hvorvidt vi skal stille krav til os selv i forhold til den fælles opgave at integrere de nye forældre. - Hvis målgruppen virkelig ønsker at integreres i vort mindretal, stiller det ikke bare krav til de nye, men også til os selv. Nemlig det krav, at vi selv er klar i mælet, det vil sige at vi er identificerbare

som danske. Hver enkelt mindretalsborger må opfatte sig selv ikke blot som et almindeligt foreningsmedlem eller en almindelig faglærer eller almindelig pædagog, men må også forstå sig selv som en mindretalsambassadør. Når vi er enige om, at alle mindretallets medlemmer tillige er mindretalsambassadører, indebærer det jo, at alle principielt har en forpligtelse til at vise de nye vejen ind i vores danske verden, sagde Jon Hardon Hansen.

Kulturelt ståsted

Skoleforeningens formand, Per Gildberg sagde på SSFs landsmøde, at Skoleforeningen helt klart har den opfattelse, at mindretallet er en enhed.

- Vælger man vore skoler eller vore institutioner, har man valgt det danske mindretal som kulturelt ståsted for sin familie. Alle nye, som kommer til os, får en grundig introduktion om helheden, om konsekvensen af et valg af Skoleforeningen og mindretallet. Vi gør helt klart, hvilke forventninger vi har til ny medlemmer. Vi vil, i et positivt samarbejde med SSF, overbevise og hverve alle vores medlemmer til et frivilligt medlemskab i SSF, men betoningen ligger på frivilligt, ikke på automatisk forpligtelse. Vi stiller som altid hus og rum til disposition for alt frivilligt kultur- og fritidsarbejde i de andre organisationer, vi opfordrer til at alle vore medlemmer stemmer SSW ved valg, holder Flensborg Avis, benytter Dansk Kirke til kirkelige handlinger, SfUs tilbud og så videre, sagde han.

Ring og meld jer ind, og få en dejlig velkomstgave
0461 14408127

www.syfo.de

JULEGAVEIDÉ

Medlemskab til mor og far!

... fordi vi skal være medlem af SSF

Familiemedlemskab hos SSF for 35 euro om året - lige nu inklusive velkomstgave!

Skoleforeningen vil i dialog om efterskoler

Styrelsesmøde

Styrelsen i Dansk Skoleforening ser gerne, at 10. klasse på en efterskole kan indgå i sydslesvigsk skoleforløb. Sagen skal drøftes med undervisningsministeriet.

SYDSLESVIG. Det bliver mere og mere eftertragtet hos mindretallets unge at komme på efterskole i Danmark. Sidste år søgte 43 elever mod nord, og i år er antallet steget til 60. Sammen med de 60 elever, der går på den sydslesvigske efterskole, Ladelund Ungdomsskole, benytter 120 elever sig altså af dette tilbud.

Desværre opdager nogle elever, der er taget på efterskole efter 9. klasse, først når de vender tilbage til Sydslesvig, at de som regl ikke kan fortsætte i 11. årgang på en af de to gymnasieoverbygninger i Flensburg eller Slesvig. Efterskolerne i Danmark opfylder nemlig normalt ikke de krav, det slesvig-holstenske undervisningsministerium stiller til undervisningen i 10. klasse. Det er derfor op til de to rektorer på gymnasiernes at vurdere, om en elev

efter 10. klasse kan få dispensation og alligevel fortsætte i 11. årg. For at gøre det er der en række krav, der skal opfyldes.

Mere brugervenlig

- Kravene står nærmere beskrevet på de to gymnasiers hjemmesider. Men vi skal måske gøre informationerne mere brugervenlige og sende dem ud til alle de elever, der søger på efterskole, sagde Anders Molt Ipsen på Skoleforeningens seneste styrelsesmøde.

I sidste skoleår fik over halvdelen af de 25 elever der søgte om dispensation, også lov til at fortsætte i 11. årg, men afdelingsleder Olaf Runz gjorde det klart, at man ikke på forhånd kan love eleverne og deres forældre, at de kan fortætte i 11. årg efter efterskolen.

- Hvis man har gode karakterer efter 9. årgang i Sydslesvig, kan fremvise gode karakterer fra den danske efterskole og har en god bedømmelse i forhold til uddannelsesparathed, så er der gode chancer for at få dispensation, sagde Olaf Runz.

De lovkrav, der gør sig gældende, er, at når en elev har valgt at tage på efterskole efter afsluttet 9. klasse ved en af Skoleforeningens fællesskoler, vil han normalt ikke

kunne optages i gymnasiets 11. årgang, men vil skulle fortsætte sin skolegang i fællesskolens 10. klasse. Baggrunden herfor er delstatens optagelsesregler til gymnasieoverbygningen, som Skoleforeningen er forpligtet til at følge som en del af den statslige anerkendelse.

I al korthed går disse regler ud på, at man enten kan »oprykkes« fra fællesskolens 10. til en 11., eller »optages« med en realeksamen (efter 10.). En »udenlandsk« 10. klasse berettiger ikke til oprykning eller optagelse, medmindre den er blevet godkendt af undervisningsministeriet i Kiel.

Undtagelser

Hvis denne godkendelse ikke foreligger, har en elev, der har været ude efter 9. klasse ikke andet end afgangspapirer fra 9. klasse. En optagelse i gymnasiets 11. årgang efter fællesskolens 9. er dog ikke tilladt. Undtagelsesvist, under forudsætning af, at det drejer sig om en elev, hvis faglige standpunkter ligger markant over gennemsnit, kan gymnasiets rektor dog dispensere herfra. Skoleforeningen støtter efterskoleophold efter samme regler som i Danmark, fordi det er værdifuldt og giver eleven mange udviklende oplevelser og

FOTO: ARKIV

Efterskolernes dag på Duborg-Skolen i Flensburg.

kompetencer, og et dansk-sprogligt løft. Alle sydslesvigske elever, der ikke har været berettiget til støtte i Danmark har da også fået økonomisk støtte til efterskoleopholdet fra Dansk Skoleforening.

Stor forståelse

I Skoleforeningens styrelse var der stor forståelse for, at forældrene ønskede, at deres børn kunne fortsætte i 11. årg. efter efterskoleopholdet. Der var enighed om, at Skoleforeningen skal gå i dialog med det slesvig-holstenske undervisningsministerium, for at undersøge mulighederne for, at der kan laves nogle faste rammer til, hvordan efterskoleophold i 10. klasse kan indgå i det normale skoleforløb i de danske skoler i Sydslesvig.

- Det er jo et stykke dansk kultur, som vores børn har godt af, sagde styrelsesmedlem Åse Jørgensen.

Olaf Runz benyttede derfor lejligheden i sidste uge til at nævne efterskole-emnet overfor den slesvig-holstenske undervisningsminister Wara Wende, da hun var på besøg på den danske skole i Store Vi. Her blev der aftalt, at man snart vil sætte sig sammen med embedsfolkene for at se på sagen.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Det var første gang, undervisningsminister Wara Wende var på besøg på en dansk skole i Sydslesvig. Her fik hun en spontan opvisning fra børnene.

Interesseret minister på besøg i Store Vi

Infomøde

Den slesvig-holstenske undervisningsminister, Wara Wende, var begejstret for skolen, da hun besøgte Store Vi i sidste uge.

STORE VI. Den slesvig-holstenske undervisningsminister, Wara Wende, var i sidste uge på besøg på den danske skole i Store Vi.

Det var et uformelt informationsmøde, og det var faktisk første gang, at undervisningsministeren besøgte en dansk institution i Sydslesvig. Hun var meget interesseret og åben og spurgte ivrigt

ind til forskellene i skolesystemerne.

- Jeg synes, at det er meget vigtigt, at eleverne går i grundskole sammen i seks år i stedet for fire år. Det har en stor betydning for børnene. Desværre er det ikke noget, der er ønsket i det tyske skolesystem, sagde Wara Wende, som også roste det multikulturelle i det danske skolesystem.

Vokser op i egen kultur

- Børnene vokser op i deres egen danske kultur. Samtidig lærer de også tysk og engelsk. Det er så vigtigt i en grænseregion, og det er det, der skaber fundamentet i Europa, sagde hun.

Wanda Wende bemærkede også den høje gymnasiefrekvens i

Dansk Skoleforening. Den ligger på omkring 50 procent, mens den ligger på omkring 35 procent i det offentlige tyske skolesystem.

- Det er vigtigt at påpege, at de danske skoler i Sydslesvig deltager i de centrale prøver til studentereksamen. Derfor er forholdene sammenlignelige. Den høje gymnasiefrekvens i de danske skoler viser altså, at det er muligt at give studentereksamen til mange elever, uden at niveauet lider under det, sagde undervisningsministeren.

Andre interessante forskelle hun bemærkede, var ifølge Wara Wende de sammenlæste klasser i Store Vi, og den blide overgang fra børnehaven, lige ved siden af gennem førskolen og så i skolen.

Skoleforeningen bruger nu grøn strøm

Miljø

I 2014 skifter Dansk Skoleforening til grøn strøm. Det er miljørigtigt og sparer derudover penge.

FLENSBORG. Det har længe været et ønske i Dansk Skoleforening, at skolerne, daginstitutionerne og de mange andre afdelinger bruger grøn strøm. Hidtil har det ikke været muligt, grøn strøm har simpelthen været for dyr, men fra næste år har Skoleforeningen indgået en aftale med byens værker i Flensburg og i Slesvig om levering af miljøvenlig strøm.

Den nye aftale har selvfølgelig været ude i en EU-licitation, og det viste sig, at de to lokale udbydere også var det billigste.

- Vi er ekstra glad for, at vi derved ikke kun tilgodeser miljøet, men også kan tilgodesse en lokal virksomhed, det mener vi i Skoleforeningen, er meget vigtigt, siger Skoleforeningens direktør Anders Molt Ipsen.

Aftalen gælder frem til 2016, og skiftet har ikke kun et økologisk aspekt, det kommer også til at spare Skoleforeningen penge.

- Hvis man medregner diverse sideomkostninger og afgifter, er den

ny aftale omkring 15 procent billigere, siger lederen af Skoleforeningens tekniske afdeling, Dirk Clausen.

Storforbruger

Dansk Skoleforening for Sydslesvig er af naturlige årsager en storforbruger af strøm. Alene de 46 skoler og 55 daginstitutioner bruger hvert år omkring tre millioner kilowatt-timer. Derfor er man i Skoleforeningen meget opmærksom på at spare energi. Det skåner ikke kun miljøet, men kan også spare mange penge. Skoleforeningen har derfor både et fast energiuvalg og en energikon-sulent i teknisk afdeling. Overvågningssystemer har styr på, om der bliver brugt for meget energi i en af skolerne eller institutionerne.

Men det kan også have fordele at være storforbruger af strøm. Det er, når man skal til at forhandle priser, for storkunder får også store rabatter. Derfor har Skoleforeningen også tilbudt de andre sydslesvigske organisationer at være med i den nye aftale. Det er dog kun Dansk Centralbibliotek, som har taget imod tilbuddet.

Der er også lavet en ny aftale om levering af gas med byens værker i Augsburg, som havde det billigste tilbud. Prisniveauet svarer cirka til, hvad det har været hidtil.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Skoleforeningen får nu grøn strøm i alle institutionerne.

FOTOS: DANIEL DÜRKOP/TEKNISK AFDELING

Jaruplund Danske Skole har mistet hele sin skoleskov, og børnene fra Drage Børnehave er blevet flyttet til Frederikstad.

I Stuhrsalle måtte en del træer bukke under for stormen, et af dem faldt direkte på Christian Paulsen-Skolen, hvor blandt andet EDB-kontoret holder til.

Taget på A. P. Møller Skolen (ovenfor) Roden på et væltet træ ved Jørgensby-Skolen (nedenfor)

Skoleforeningen havde held i uheld

Orkan

Orkanen Christian har forårsaget stormskader på mindst 55 af Skoleforeningens institutioner.

SYDSLESVIG. Orkanen Christian har været en af de mest alvorlige orkaner i Sydslesvig i årtier. Eksperty mener, at ødelæggelserne kommer til at koste mere end 300 millioner euro. Orkanen har også hærget hos de danske skoler og børnehaver. Hvor meget skaden er løbet op i, kan lederen af teknisk afdeling, Dirk Clausen, slet ikke svare på endnu.

Ingen kom til skade

- Det er meget svært at sige på nuværende tidspunkt. Jeg mener faktisk, at vi har været heldige. Der er ikke kommet mennesker til skade. Selvfølgelig er det synd for de mange træer, der er væltet, men de fleste steder er skaderne begrænset, siger han. Foreløbig er der talt stormskader på 55 af Skoleforeningens institutioner. Mange steder er tagsten blæst ned fra tagene eller enkelte træer væltet. Hegne og stakitter er væltet,

legeredskaber ødelagt eller vinduer ødelagt. Men der har også været større skader. På A. P. Møller Skolen i Slesvig er mindst 500 kvadratmeter fladtag ødelagt. Vinden løftede tagpladerne op, og flyttede dem et stykke. Derved blev også hele regnvandafløbssystemet ødelagt.

- Det er faktisk meget vanskeligt at sige hvor stort skaden på A. P. Møller Skolens tag er. Foruden de tagplader, som rent fysisk har flyttet sig, kan det godt være, at der er andre plader, som er blevet løftet op, men så faldet på plads igen. Men også her er de rør, som sørger for, at regnvandet kan løbe væk, ødelagt, siger Dirk Clausen.

Drage børn flyttet

Drage børnehave har været så udsat, at børnene for tiden er blevet udstationeret i Frederikstad i hvert fald det næste halve år. Et træ er væltet ned over børnehavebyg-

ningen i Drage, grene har boret sig igennem taget og stikker nu ud af væggene i børnehaven. Taget på børnehaven i Aventoft blev ramt af naboens carport, som blev løftet adskillige meter op af stormen. Både på Jørgensby-Skolen og Christian Paulsen-Skolen er kæmpestore træer væltet. På Jørgensby-Skolen væltede to træer, der stod ved siden af hinanden over til naboen. På Christian Paulsen-Skolen ramte et kæmpestort træ fra Stuhrsalle selve bygningen.

På Jaruplund Danske Skole fældede stormen hele skoleskoven. Et specialfirma har i sidste uge fældet alle træerne, og det er eleverne rigtigt kede af.

- Vi brugte skoven til at lege i og i natur og teknik-undervisningen, fortæller Liam og Tim.

- Nu er der stort set ikke træer tilbage på skolens område, siger de.

Tag og ydervæggene er beskadiget i børnehaven i Aventoft.

Børn flyttede sammen

Sammenlægning

Børnene fra Ansgar Børnehave har fundet sig godt tilrette i de nye omgivelser.

SLESVIG. Efter at Ansgar Børnehave og Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave i Slesvig er blevet lagt sammen i den gennemrenoverede bygning ved siden af Hiort Lorenzen-Skolen, er både pædagogerne og børnene faldet godt på plads.

- Vi er meget tilfredse med, hvordan det er gået. De to personalegrupper har forud for sammenlægningen af de to børnehaver brugt rigtig meget tid på at snakke sammen om, hvordan vi vil

gribe det an, fortæller viceleder Maria Messerschmidt.

Involvere forældrene

- For os har det også været vigtigt at involvere forældrene i processen for at kende deres behov, siger hun.

For at gøre forandringen så blid som muligt for de tyve børn fra den forhenværende Ansgar Børnehave har man valgt, at de skal være i en gruppe sammen. De har også beholdt deres pædagog fra den gamle børnehave.

- Vi er glade for, at vi har kunnet overtage pædagogen, medhjælperen og endda rengøringskonen fra Ansgar, så sammenlægningen heller ikke har fået jobmæssige konsekvenser for dem, siger Maria Messerschmidt.

For de nye børn i Hiort Lo-

renzen-Børnehaven har flytningen nogle fordele. De er tættere på den skole, de alle sammen kommer til at gå i engang.

- Vi bruger skolens gymnastiksal og biblioteket, førskoleklasserne er placeret på selve skolen, så der er en glidende overgang fra daginstitution til skole, siger Maria Messerschmidt.

Udfordringer

For personalet ligger der derimod også nogle udfordringer i den nye struktur. Den nye børnehave er normeret til 120 børn, og det betyder, at man skal være god til at organisere.

- Det er vigtigt, at vi pædagoger snakker sammen og informerer hinanden om det der sker. Med så mange børn kan man ikke være in-

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Børnehaven i Slesvig er normeret til 120 børn.

de i alt, hvad der sker. Man kender alle børnenes navne,

men med forældrene kan det knibe, siger hun.

Sydslesvigsk julekalender kan ses på nettet

Julekalender.

Julemanden er forsvundet. 00nise er sat på sagen.

SØNDER BRARUP. Der er igen i år mulighed for at følge med i »den sydslesvigiske julekalender« på internettet. Det er femte år, at elever fra Sønder Brarup Danske Skole sammen med lærerne Lise Jessen og Klaus Butt har optaget en julekalender. I år er der også elever fra Treja Danske Skole, Husum Danske Skole og Duborg-Skolen i Flensborg med.

Plottet er dramatisk. Julemanden

er blevet væk. Han er blevet lokket ind i trylleskoven. Forsøget med at finde en erstatningsjulemand, som kan magte julens mange opgaver mislykkes, og den hemmelige agent 00nise bliver sat på sagen. Han skal bringe julemanden tilbage.

Femte gang

»Den sydslesvigiske julekalender« startede

for fem år siden som et projekt med skolens dramahold, som optog en række sket-

ches. I årenes løb har det så udviklet sig til mere og mere at blive en sammenhængende historie.

- Vi er med årene helt klart blevet mere professionelle. Klaus Butt sørger for masser af specialeffekter og en hurtig og spændende klipning, siger Lise Jessen.

2000 klicks

De 15 elever, der er med i projektet, har investeret masser af

tid i julekalenderen. De har mødtes hver fredag eftermiddag siden før efterårsferien. Desuden filmes der i to weekender.

Sidste år kikkede 2000 brugere sig ind på hjemmesiden www.julekalender.de for at følge med. I år er der desuden kommet en Facebook-side til, hvor man kan diskutere historier.

- Vi håber, at rigtig mange også følger med i år. Julekalenderen kommer i 16 afsnit, ikke i 24. Det er fordi, den er beregnet til, at der kommer et afsnit hver skoledag. Så kan eleverne i de andre sydslesvigiske skoler sidde sammen og se dem hver dag, siger Lise Jessen.

SdU's

borger og brugerundersøgelse

Vær med til at sætte dit præg på udviklingen af sportsfaciliteterne i SdU's virkeområde!

Borger- og brugerundersøgelse

I perioden **7.-19. november** gennemfører SdU en borger- og brugerundersøgelse med henblik på at undersøge borgernes ønsker og behov i forhold til den fremtidige udvikling af sportsfaciliteterne i SdU's virkeområde.

Undersøgelsen gennemføres som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse på **www.SdU.de**. Din deltagelse i undersøgelsen betyder meget for den fremtidige udvikling af vores sportsfaciliteter, hvorfor vi håber, at du vil afsætte 5-10 minutter til at udfylde spørgeskemaet.

Vi vil gerne have meninger fra både brugere og ikke brugere af SdU's sportsfaciliteter, så du må meget gerne opfordre resten af husstanden til at deltage i undersøgelsen.

Der er flotte præmier på spil:

- 2 wellnessdage på Hotel Belveder Scharbeutz (værdi 200 €)
- Gavekort til sportsforretning (værdi 75 €)
- Lækker SdU softshelljakke i azur blå med passende t-shirt eller polo
- Hummel sportstaske med bolde
- Stort Hummel badehåndklæde

Klik ind på **www.SdU.de** og deltag i undersøgelsen. På den måde er du med til at sætte dit præg på udviklingen af sportsfaciliteterne, både hvad angår tilbud om aktivitet til alle livsfaser og de fysiske rammer for fællesskabet og aktiviteterne i lokalsamfundet.

Venlig hilsen
SdU's styrelse

FOTO: PRIVAT

Hatlund-Langballe Danske Skole har været på besøg hos livredderne

Hatlund-Langballe Danske Skole til søs

HATLUND. Lige inden efterårsferien har vi fra Hatlund-Langballe Danske Skole været så heldige, at kunne besøge DGzRS (Deutsche Gesellschaft zur Rettung Schiffbrüchiger) i Langballeå. Hele skolen tog afsted med 25 elever og vores tre lærere Skrolan, Sven og Klaus.

DGzRS holder til i et lille hus nede ved havnen. Da vi kom til huset, ventede der en venlig ældre mand, som fortalte os noget om sit arbejde hos DGzRS. Fra sit daglige arbejde kunne han huske mange historier. Han fortalte, at han nogle gange sammen med sine kollegaer hurtigt skulle sejle ud på vandet for at redde folk, som var væltet med deres sejlski-

be i stormvejr. For at vise, hvor sejlskibet er henne på havet, skyder skibskaptajnen en slags rød raket op i luften. Det kan være midt om natten, de så rykker ud, men det gør de gerne. Andre gange har manden fra DGzRS oplevet, at folk skyder raketter op i luften for sjov. Og det er meget ærgerligt at sejle ud på havet for ingen ting.

Vi fik også alle lov til at stille nogle spørgsmål, som han besvarede. Vores kammerater havde spørgsmål til, hvor store og tunge skibene er, og hvor mange skibe der findes. Vi fik også at vide, hvor hurtigt skibene kunne køre. Manden fortalte til sidst, at DGzRS kun arbejder med penge,

som folk frivilligt giver. Han arbejder selv der som frivillig uden at tjene penge. Hvis man vil donere penge til dem, kan man putte dem i disse små modelskibe, som man f.eks. kan finde i nogle butikker.

Det bedste ved udflytten var, at vi fik lov til at tage en tur på Flensborg Fjord med »Seenotrettungskreuzer Werner Kuntze«, og vi kunne se Danmark. Det var en kæmpe oplevelse, som vi ikke så hurtigt kommer til at glemme.

Svea Guschl og Martin Müller, 6. klasse

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Allerede ved en hastighed på 10 kilometer i timen giver det et ordentlig ryk i børnene, når bussen bremser.

Den vigtigste regel i sikker buskørsel er, at man venter, til bussen har forladt stoppestedet, inden man krydser vejen.

Man skal se til højre og til venstre, inden man stiger ud af bussen

Det er forbudt at lege i bussen.

Drengelitteraturprisen skal styrke drenges læselyst

Gennem en onlineafstemning har elever i 4.-7. klasse i Danmark valgt tre noveller som vindere af årets Drengelitteraturpris. Prisen skal gøre læsning til en sjov aktivitet for drenge. Den går derfor til noveller, der tager udgangspunkt i drengenes eget univers. Mange drenge mister lysten til at læse, når de når 4.-7. klassetrin. For at få flere forfattere til at skrive tekster til drenge hædrer Drengelitteraturprisen forfattere, som skriver med udgangspunkt i drengenes univers. Det skal give flere drenge lyst til at læse. Undervisningsminister Christine Antorini og kulturminister Marianne Jelved har uddelt prisen på Bogforum.

»Læsning danner grundlaget for

stort set alle fag og kompetencer i livet. Derfor er det afgørende, at vi også giver mange flere drenge lyst til at læse meget mere selv. Drengelitteraturprisen bakker op om god litteratur skrevet på en måde, som i særlig grad giver drengene mere lyst til at læse - også når det ikke er lektier, siger undervisningsminister Christine Antorini.

En priskomiteé bestående af fagfolk fra litteraturverdenen har udvalgt fem historier, som elever på 4.-7. klassetrin har kunnet læse og stemme på online gennem hele oktober. På den måde er de tre vinderhistorier fundet. Afstemningen er afholdt som en konkurrence, hvor alle, der har stemt,

deltager i lodtrækningen om et forfatterbesøg eller et classesæt bøger til sin skole.

Drengelitteraturprisen blev i år givet til tre noveller, der særligt ramte drengenes smag.

1. pladsen og en præmie på 25.000 kr. gik til Mette Lauritzen for novellen De levende døde.

2. pladsen og en præmie på 10.000 kr. gik til Birgitte Bregnedal for novellen Den nye træner.

3. pladsen og en præmie på 5.000 kr. gik til Annette Herzog for novellen Lortedag.

Pas på i bussen

Buskørsel

Sikkerhedstræning gør eleverne opmærksomme på rigtig adfærd, når man kører i bus.

SLESVIG. Når man er glad for sit arbejde, kan det være svært at stoppe. Sådan var det også for Walter Jähde. Den forhenværende politimand har i mange år været ansvarlig for skoleelevernes trafikundervisning, blandt andet på Gottorp-Skolen i Slesvig. Efter pensioneringen blev Walter Jähde derfor aktiv i »Verkehrswacht Schleswig-Holstein«, og nu kommer han en gang om året til Gottorp-Skolen for at undervise børnene i, hvordan de kører sikkert i skole- og bybusser.

Forleden var det de mindste specialskelelevere og eleverne fra 1. kl, 3. kl og 5. kl på skolen, som fik en lektion i sikker adfærd i bussen. Til dette formål havde Walter Jähde lånt en bybus fra det lokale trafikelskab, så børnene kunne få undervisning i realistiske omgivelser.

- Det er utrolig vigtigt, at de får en fornemmelse for, hvad der er sikker, og hvad der er usikker adfærd i bussen. Heldigvis har der ikke været dødsulykker med skolebusser i de seneste år, men der har nok været en femseks tilfælde i min tid, fortæller den forhenværende polititjent.

Den vigtigste regel

Derfor er en af de vigtigste regler, at børnene venter med at krydse vejen indtil bussen er kørt fra stoppestedet.

- Hvorfor tror I, at det er så vigtigt, spørger han eleverne, som sidder i bussen og lytter spændt.

- Det er, fordi bilisterne ikke kan se os, når vi krydser vejen foran eller bagved bussen, kom det rigtige svar omgående.

En anden vigtig regel er ifølge Walter Jähde, at man både ser til højre og til venstre, før man stiger ud af bussen. Der kan altid komme en cyklist kørende, som ikke er opmærksom på bussen,

forklarer han. For en sikkerheds skyld skal dette lige øves. Eleverne stiller sig i en række i bussen, og enkeltvis stiger de ud efter, at de hver især har set til højre og til venstre for at kontrollere trafikken.

- Det gjorde I rigtig godt, siger politmanden tilfreds.

Men det handler ikke kun om, at passe på, når man stiger ud af bussen. Det er også vigtigt at man opfører sig ordentligt i bussen.

- Ikke noget med at løbe rundt i bussen, råbe og skrigge, fjerne nødhamre og ødelægge noget. Det er noget, som distraherer chaufføren, og han skal have lov til at koncentrere sig, forklarer Walter Jähde.

Ingen panik

Hvis bussen kommer ud for en ulykke er det vigtigt, at man ikke går i panik.

- Der er nødudgange i bussens tag, så hvis bussen er væltet, kan man komme ud der, siger Walter Jähde.

Når man er nødt til at stå op i bussen, mens den kører, er det vigtigt, at man står på den rigtige måde.

- I skal dreje kroppen, så i kigger ud af sidevinduerne og stå med let spredte ben. Det gør, at I har mulighed for at holde ligevægten, når bussen bremser, forklarer Walter Jähde. For at børnene forstår, hvilke kræfter der er tale om, kommer der en øvelse mere. Eleverne skal stille sig i gangen, og politimanden sætter bussen i gang. Lige så stille kører han af sted, så advarer han eleverne kort, inden han træder på bremsen. Eleverne råber og skriger, men ingen af dem vælter.

- Hvad tror I, hvor hurtigt kørte vi, da jeg bremsede, spørger han forsamlingen. Mange bud ligger omkring de 40 eller 50.

- Jeg kørte ti kilometer i timen, så forestil jer, at en bybus skal bremse, når den kører 50 kilometer i timen, og chaufføren ikke har tid til at advare jer. I kan godt se, hvor vigtigt det er, at man står ordentligt og ikke pjatter rundt i bussen, siger Walter Jähde, og eleverne ser virkeligt ud, som om de har forstået det.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Den smukkeste legestue

FLENSBORG. Vesteralle Danske Børnhave i Flensborg har vundet førstepræmien i en konkurrence om at indrette Cittì Parks nye legestue, hvor børnene leger, mens forældrene er på indkøb.

Børnene fra børnehavens grønne gruppe havde i anledningen malet og klippeklistret på et næsten to gange to meter stort lærred.

Børnene ønskede sig blandt andet et boldebad, et

biltæppe, et legehus, et kreativt bord, læsehjørne og akvarium. Præmien var 1000 euro, som skal gå til et større stykke legetøj til børnehaven. Foruden Vesteralle Danske Børnhave havde også Store Vi-Vanderup Danske Børnhave, Engelsby Børnhave og Julie Ramsing-Børnhave deltaget i konkurrencen. Alle deltagere har fået 200 euro til børnene.

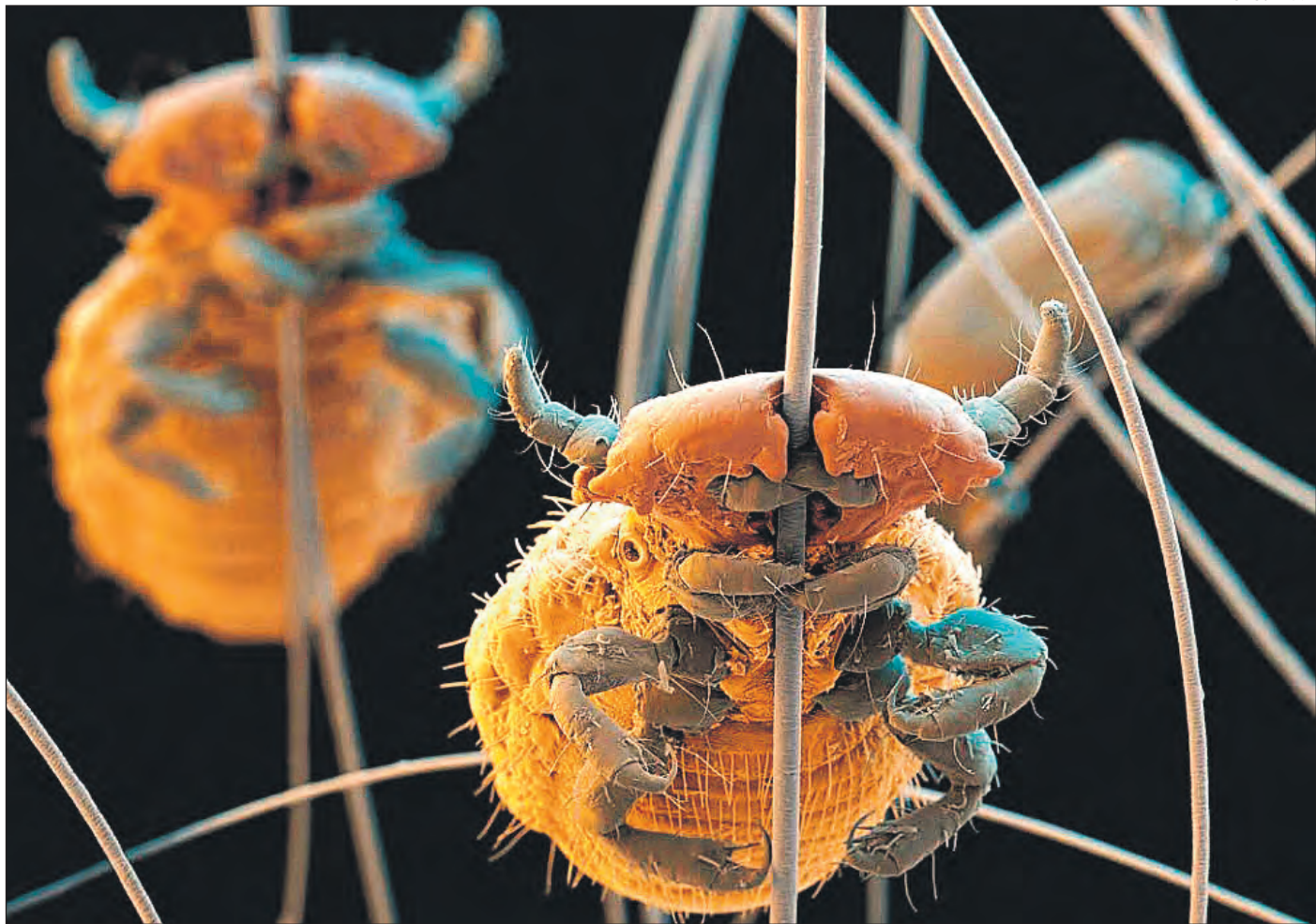

FOTO: ARKIV

Lus - vores hemmelige og ubehagelige medbeboere

Lus er skadedyr, der lever på og af vores krop. De har brug for hår, luft, blod og en bestemt temperatur (28-30° C), så trives de bedst.

Man kan smittes direkte ved at »stikke hovederne sammen« eller indirekte ved fælles brug af hårbørster, hovedpuder m.m. Tæt hængende jakker, huer i garderoberne, skolebussæderne eller den hjemlige sofa kan ligeledes være smitekilder.

Vigtigt er dertil at sige, at alle kan blive smittet, og at lus kan lide at bo i et hvilket som helst hår!

Hvis barnet/den unge har lus, er forældre forpligtet til at melde det til de institutioner, hvor barnet går

Det første tegn på lus viser sig ved en pludselig, heftig kløen på hårbun-

den, især i nakken, i tindingerne og bag ørerne. Denne kløen opstår, fordi lusene sprøjter et blodfortyndende sekret ind i huden, når de stikker mennesket (som ved et myg-stik).

En lus kan lægge 4-7 æg om dagen. Ægget ligger godt beskyttet i et svøb (på tysk Nisse) og klistres fast til hårene ca 1-2 cm fra hårbunden og kan ikke fjernes med en almindelig kam.

Efter 8-9 dage udklækkes larverne. Disse er formeringsdygtige efter yderligere 8 dage.

Ovenstående cyklus bliver ved og ved og vedmedmindre, der iværksættes en grundig og effektiv behandling af samt information til: den smittede, familien, det sociale netværk og omgivelserne!

Med informationer og kam mod lus

Lus

De danske institutioner i Egernførde gør en samlet indsats mod de små skadedyr.

EGERNFØRDE. Lus er et tilbagevendende problem i institutioner som skoler, børnehaver eller fritidshjem. Men

mens man før i tiden normalt kunne konstatere lus i bestemte perioder, - i den kolde årstid, optræder de

små dyr efterhånden hele året rundt - uden at det dog betyder, at der samlet er flere tilfælde af lus i institutio-

nerne.

Bruger mange kræfter

I Egernførde føler man alligevel, at man har brugt for mange kræfter på lusene. Det gælder både skole, børnehaverne og fritidshjemmet. Derfor har man i fællesskab udviklet en procedure, som skal gøre bekæmpelsen af lus mere effektiv.

- Det er en kæmpe misforståelse, at lus rammer bestemte børn. Alle kan blive ramt af dem, siger børnehaveleder Linda Skydstrup og tilføjer, at det er meget vigtigt, at man er meget åben omkring problemet.

- Lus er ikke noget, man taler om.

Fritidshjemsleder Wolfgang Lausten er enig.

- Nogle forældre har svært ved at acceptere, at deres børn har lus. Men vi har ikke noget spillerum, hvis vi skal komme af med dem igen, forklarer han.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Skoleleder Peter Olsen Müller, fritidshjemsleder Wolfgang Lausen, børnehaveleder Linda Skydstrup og viceskoleleder Marianne Godau har startet et fælles initiativ mod lus.

Skolen, børnehaverne og fritidshjemmet har derfor lavet en fælles folder om lus, som forældrene får med hjem, i de klasser, børnehavegrupper eller i fritidshjemmet, hvor der har været tilfælde af lus.

- Lus kan hurtigt blive til en plage, og derfor beder vi forældrene om at undersøge deres børns hår. Hvis de opdager lus, skal de behandles omgående og det meddeles skolen. Vi skal have folderen tilbage, efter at forældrene har skrevet under på, at de har undersøgt deres barns hår, siger skolelederen Peter Olsen Müller.

Vejledning

Samtidig giver institutionerne en slags vejledning med om, hvordan man bedst kommer af med lus igen (se faktaboks). Anbefalingerne kommer fra Dansk Sundhedstjeneste.

Informationsmaterialet skal også være med til, at man er mere åben om emnet.

- Det er desværre ikke en selvfølge, at forældrene fortæller, at børnene har lus. Det er pinligt, men det nytter jo ikke noget, siger viceskoleinspektør Marianne Godau.

FOTO: ARKIV

TJEKLISTE - LUS	
1	☐ Kontakter i skole, børnehave eller fritidshjem er forbudt
	☐ Meddelelse til skole, børnehave eller fritidshjem
	☐ Kontrol af alle personer, der bor i huset
	☐ Fysisk / kemisk behandling med midler, der er tilladt efter Infektionsschutzgesetz § 18 fra apoteket. Læs nøje fremgangsmåden for 1. behandling
	☐ Børster, kamme og hårsmykker mm. renses i varmt sæbevand
	☐ Alt, der kan vaskes ved 60°C, vaskes; f.eks. tøj, håndklæder, sengetøj, stofdyr
	☐ Alt, der ikke kan vaskes så varmt, kan fryses i 24 timer eller kommes i en aflukket plastikpose i 3 uger. Kæledyr må holde ferie
	☐ Gulvtæpper, møbler, bilsæder støvsuges grundigt
	☐ Ved langt hår anbefales det at sætte det op eller flette det
	☐ Ingen skole, børnehave- eller fritidshjemsbesøg, da førstebehandlingen skal virke i 24 timer
2	☐ Kontakt udadtil bør undgås
	☐ Børster, kamme og hårsmykker mm. renses i varmt sæbevand
	☐ Glem ikke cykel- og ridehelme (varmt sæbevand)
	☐ Mekanisk rensning af håret med lusekam (systematisk, hele håret) ALLE luseæg skal fjernes, evt. enkeltvis
	☐ Alt tøj, den smittede har haft på, vaskes helst ved 60°C
3 + 4	☐ Institutionsbesøg er tilladt igen
	☐ Meddelelse til institutionen om at 1. behandling er gennemført
	☐ Mekanisk rensning af håret med lusekam (systematisk, hele håret) ALLE luseæg skal fjernes, evt. enkeltvis
5 + 6 + 7	☐ Børster, kamme og hårsmykker mm. renses i varmt sæbevand
	☐ Glem ikke cykel- og ridehelme (varmt sæbevand)
	☐ Alt, der kan vaskes ved 60°C, vaskes; f.eks. tøj, håndklæder, sengetøj, stofdyr
	☐ Gulvtæpper, møbler, bilsæder støvsuges grundigt
8	☐ Fysisk / kemisk behandling med midler, der er tilladt efter Infektionsschutzgesetz § 18 fra apoteket. Læs nøje fremgangsmåden for 2. behandling
	☐ Meddelelse til institutionen om at 2. behandling er gennemført
	☐ Kontrol af personer, der bor i huset
	☐ Mekanisk rensning af håret med lusekam (systematisk, hele håret) ALLE luseæg skal fjernes, evt. enkeltvis
9	☐ Daglig kontrol og udredning af håret mindst til 14. dag

Børnene fik nyt legeredskab og en lille overraskelse

Leg

Uden leg ingen læring, og nu kan eleverne på Hiort Lorenzen-Skolen glæde sig over begge dele.

SLESVIG. Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig har fået et nyt legeredskab til skolegården. Helt tilbage i 2009 begyndte det daværende Samarbejdsråd at planlægge indkøb af et nyt legeredskab.

En proces skolens lærere og det daværende elevråd har været involveret i.

Det blev til et »multilegeredskab« med rutsjebane, klatremulighed, gynges. Og en lille overraskelse til eleverne.

Bordtennisplade

- Elevrådet havde ønsket sig en bordtennisplade. Det har der i første omgang ikke været råd til, men fordi vi af pladsmæssige årsager blev nødt til at tage et legeredskab, der var en smule mindre, var der så nogle penge tilovers. Vi købte så en bordtennisplade, og pedellerne stillede den op i efterårsferien. Det var eleverne meget

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Det nye legeredskab blev allerede brugt flittigt første dag.

glade for, da de mødte op første skoledag, siger skolelederen Tine Bruun Jørgensen.

- Vi ved jo alle, at elever igennem leg udvikler deres evner til at lære. Uden leg, ingen læring. Elever lærer af de andre elever i deres leg. De lærer at efterligne hinanden, men de lærer så sandelig også på egen hånd, når

de undersøger og eksperimenterer. Legen er en berigelse af det daglige liv, en livsvigtig proces, der er stærkt forbundet med læring, siger hun.

Mange pengegaver

Donationer er kommet fra Mindelegat Gårdejer Christen Larsen og hustru, ele-

vernes forældre, skolens lærere, Sønderborglegatet, Slesvig Fritidshjem, Konsul George Jorcks og hustru Emma Jorcks fond, Johanne og Ejnar Flach-Bundegaards fond, Anders Karl Rasmussen og hustrues legat, SdU, Bau-
unternehmer Lorenzen og Volksbank.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Ny hytte til eleverne

Leg

Byggefirma gav en hjælpende hånd til nyt legehuse.

NYKIRKE. Livet kan være barsk på den sydslesvigiske vestkyst, og på Vidingherred Danske Skole har eleverne derfor altid været meget glade for en lille hytte i skolegården, hvor de kunne sidde i læ, når vestenvinden blæste kraftigt gennem skolegården.

Men tiden havde sat sine spor på den gamle hytte, og i foråret blev den pillet ned. Siden da har skolens pedel, Jens Otto Pörksen, været på udkig efter en ny hytte til små penge. Den fandt han

hos Hans Jürgen Hansen fra byggefirmaet Karstensen i Emmesbøl-Horsbøl.

- Skolen er en god kunde, så de fik hytten til indkøbspris svarende til næsten halv pris, og så gav vi lige 300 euro i rabat, fortæller Hans Jürgen Hansen.

- Derfor endte vi med kun at betale 600 euro og Jens Otto Pörksen har selv sat hytten op, siger skoleleder Jytte Andresen.

Det er første gang, hun har prøvet at samle donationer sammen i lokalsamfundet, og hun er temmelig overrasket over, at det har været så stor en succes.

- Det er vi rigtig glade for, ellers havde vi ikke haft råd til en ny hytte, siger hun.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Jul på Duborg-Skolen

På Duborgskolen arbejder elever, forældre og skolens personale og ledelse på at udvikle en juletradition.

Der afholdes en stor adventsfest torsdag den 28. november fra kl. 17-20 i skolens nye bygning, hvor alle klasser bidrager med boder, pølser, punch, kage og kaffe,

og alt hvad der hører en traditionsrig adventsfest til incl. Lucia-optog. Der vil være elevgrupper der optræder med pop, men også bands der er mere hårdtslående i trommerne og bassen. Gamle elever er udtrykkeligt inviteret til festen.

FOTO: PRIVAT

Biavlere på skolen

Undervisning

Bigårde giver mulighed for at fordybe sig i naturen.

FREDERIKSSTAD. I natur og teknik undervisningen skal eleverne gennem oplevelse og erfaringer med natur og teknik få indsigt i fænomener og sammenhænge, som har en værdi i det daglige liv. Men i Frederik Pers har Hans Helgesen Skolen i Frederikstad en aktiv biavl blandt lærerne, derfor var det nærliggende, at man besluttede sig for at avle bier sammen med eleverne.

- Det giver eleverne noget på mange områder. Det handler jo ikke bare om at stille nogle bigårde op. Der skal anlægges en frugtplantage, et biotop, vi slynger

honning og oplever årets gang i bigården, fortæller Frederik Pers. Han har udviklet arbejdsmateriale til de mange delelementer i biavl. Med udgangspunkt i biavl er der også mulighed for mange tværfaglige aktiviteter. Der kan bygges insekthoteller, honning bruges til madlavning, der fremstilles tegninger og etiketter til honningglas og man kan arbejde med fagsprog i både dansk og tysk.

I 3. klasse får eleverne en første introduktion til biavl, og eleverne i 6. klasse får et mere dybtgående forløb i projektet.

- Vi har lært, hvor vigtige de er for naturen, fortæller Liv, Elja og Lilly.

Og så synes de i øvrigt, det er rigtigt svært at gå rundt i biavlerdragter.

- Vi ligner lidt astronauter, siger de.

»Spil Dansk Dag«

Musik

Fin opbakning til dansk sangarrangement.

SYDSLESVIG. Den 31. oktober var der igen »Spil Dansk Dag« i hele Danmark og i Sydslesvig, som også i år er blevet udnævnt til »Spil Dansk Kommune«. Således har der været rigtig mange Spil Dansk arrangementer rundt omkring på mindretallets institutioner.

Spil Dansk Dagen i Flensburg blev kicksparket på Søndertorv, hvor 700 børn fra de danske skoler og børnehaver var samlet til et arrangement, hvor det unge

rockband »MU6« fra Flensburg spillede. Og da Ture Pejtersen og Eberhard von Oettingen overtog scenen, var stemningen i top og børnene parate til at synge med på de sange, der blev transmitteret fra Musikteatret i Vejle.

Fællessangene bød igen på en bred blanding af nye popmelodier og kendte klassiske sange, som børnene havde øvet sig i forinden. Og alle var enige om, at »Det haver så nyligen regnet, det har stormet og pisket i vor lund« passede særligt godt denne dag. Spil Dansk Dag i Sydslesvig er et fælles initiativ fra Dansk Skoleforening, SdU, SSF, Centralbiblioteket, Aktivitetshuset og Kulturbüro Flensburg.

Arbejdsdag i børnehaven

TØNNING. Omkring 20 forældre var forleden med til en arbejdsrøddag i den danske børnehave i Tønning. Der blev produceret figurer, der skal hænges op på ydervæggen som en slags vejviser til børnehaven, og hele indgangen blev malet i regnbuefarver.

- Vi havde det rigtig godt sammen, og det er blevet rigtig flot, siger børnehaveleder Veronika Jørgensen. Efter udført arbejde blev der lavet snobrød i en ildkurv, som de lokale SSWere havde foræret børnehaven i anledning af dens 75 års fødselsdag.

FOTO: PRIVAT

De gik ikke glip af Buster

Filmfestival

Elever, der gik glip af filmfestivalen på grund af stormen, fik en ny dato.

SYDSLESVIG. Omkring 1600 elever i de danske skoler i Sydslesvig har i år set børne- og ungdomsfilm i biografene i Flensburg og Slesvig. Det var anden gang, at børnefilmsfestivalen »Buster Filmfestival« har været i Sydslesvig med deres rullende filmfestival »Buster på farten«.

For næsten halvdelen af

børnene var det dog næsten ikke blevet til noget med en særlig biografoplevelse. Orkanen Christian, som hærgede Sydslesvig i slutningen af oktober, gjorde nemlig, at Flensburg by aflyste al undervisning tirsdag den 29. oktober. Og det var netop denne dag, at omkring 800 elever fra skoler i Flensburg og omegn skulle i Kinoplex i Flensburg. Det blev ikke til noget, men arrangøren Gabriele Fischer-Kosmol fra Center for Undervisningsmidler fik hurtigt formet aftalen og fandt en ny dato med biografen. Således kunne alle, der ville det se filmene tirsdag den. 12. november.